

TÜBİTAK 3005 - SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLERDE YENİLİKÇİ ÇÖZÜMLER PROGRAMI

ARAŞTIRMA DEKANLIĞI
ARAŞTIRMA PROJELERİ DESTEK OFİSİ
KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Ankara Üniversitesi'nin Değerli Araştırmacıları,

Araştırma Projeleri Destek Ofisi Koordinatörlüğü olarak, araştırmacılarımızın ulusal ve uluslararası destek programlarına sundukları proje önerilerinin etki ve uygulanabilirlik boyutlarını güçlendirmeyi öncelikli görevlerimiz arasında görüyoruz.

TÜBİTAK 3005 – Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler Programı, “bilim için bilim” yaklaşımının ötesine geçerek bilimsel çıktının toplumsal, ekonomik ve politik faydaya dönüşmesini hedefleyen; yapılandırılmış, çıktı/etki odaklı ve yenilikçi katkıyı merkeze alan bir çerçeve sunmaktadır. Bu kısa bilgilendirme notu; programın kapsamı, tematik destek eksenleri, paydaş/ortaklık yaklaşımı ve temel başvuru koşullarını özetleyerek, araştırmacılarımızın proje fikirlerini daha stratejik bir zeminde kurgulamalarına katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Bilgilendirme notunun, TÜBİTAK 3005 başvurularınızı programın “çıktı ve etki odaklılık” önceliğiyle uyumlu, paydaş katılımını içeren ve somut yayılım planlarıyla desteklenen şekilde yapılandırmanıza yardımcı olmasını temenni ederiz.

Bu rehberin hazırlanmasına destek olan, İŞKUR Gençlik programı kapsamında Koordinatörlüğümüz çalışmalarına katkıda bulunan Kimya Mühendisliği İngilizce Programı lisans öğrencisi Aleyna Ulusoy'a ve Koordinatörlüğümüz'de kısmi zamanlı olarak çalışan Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Defne DURUSOY'a teşekkür ederiz.

Araştırma Projeleri Destek Ofisi Koordinatörlüğü

Dinamik Dönüşüm

Doğrusal modellerden geri beslemeli döngülere; kapalı sistemlerden "Açık Yenilik" paradigmalarına geçiş

1

Sistemik Yaklaşım

Teknoloji odaklı dar kapsamlı yaklaşımlardan, toplumsal düzeydeki sistemik sorunları hedefleyen kapsamlı çözümlere dönüşüm

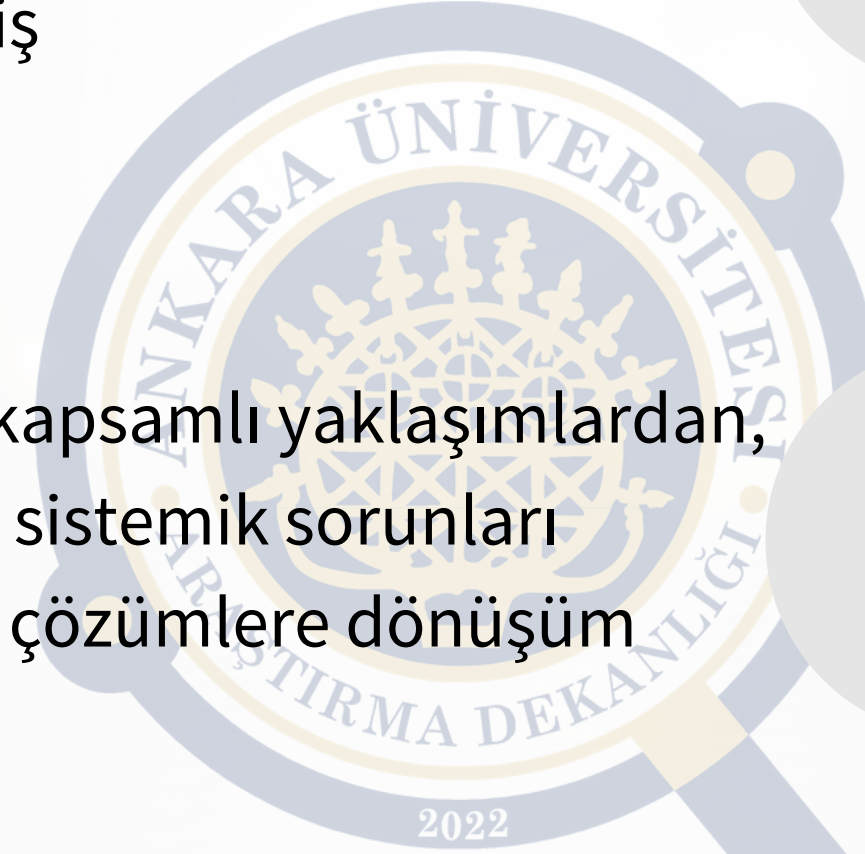
2

Birlikte Geliştirme

Bireysel yenilikten, iş birliği odaklı ve disiplinlerarası ortak akıl esas alan birlikte geliştirme modeline geçiş

3

**AR-GE VE YENİLİK
SÜREÇLERİNDE
DÖNÜŞÜM NEYİ
KAPSAR?**

DÖNÜŞÜMSEL ÇÖZÜM ALANLARI İÇİN BAZI ÖRNEKLER

DÖNGÜSEL
EKONOMİ

AKILLI
ŞEHİRLER

GIDA
GÜVENLİĞİ

DİJİTALLEŞME

ETKİ HAZIRLIK SEVİYELERİ

IRL 1: TASARIM

- Paydaş Analizi: Araştırma çıktılarının değer zincirinde yer bulabilmesi için ilgili paydaş ortamının detaylı haritalandırılması
- Etkileşim Stratejisi: Değer yaratacak etkileşim faaliyetlerinin ve iletişim araçlarının stratejik olarak planlanması
- Ortak Tasarım: Araştırma gündemi ve süreçlerinin, potansiyel paydaşların ihtiyaçları gözetilerek birlikte tasarlanması

IRL 3: CO-CREATION

- Çok Paydaşlı Katılım: Ortak bir gündemi olan etkinliklerin düzenlenmesi ve aktif katılımın teşvik edilmesi
- Duyarlı İletişim: Bilimsel bilginin, paydaşların anlayabileceği ve kullanabileceği duyarlı bir dilde paylaşılması
- Sistemik Araştırma: Potansiyel uygulama alanlarındaki engeller, fırsatlar ve gereksinimler üzerine paydaşlarla erken aşama araştırmalar yapılması

IRL 5: ÖLÇEKLENDİRME

- Yöntem Ortaklığı: Araştırma yöntemlerinin paydaşlarla birlikte (co-creation) belirlenmesi ve uygulanması
- Doğrulama: Paydaşların yaptığı araştırmalardan elde edilen eyleme geçirilebilir sonuçların birleştirilmesi ve bilimsel olarak doğrulanması
- Pilot Gösterim: İlk uygulama çabalarının ilgili alanlarda pilot olarak sergilenmesi ve geri bildirimlerin toplanması

IRL 2: DİYALOG

- Sürdürülebilir Süreçler: Çok paydaşlı süreçlerin sadece proje bazlı değil, sürdürülebilir ortaklıklara dönüştürülmesi
- Sonuç Odaklılık: Planlanan süreçlerin ve çıktıların hedef gruplar tarafından somut olarak sahiplenilmesi ve ilerletilmesi
- Görünürlük: Araştırma merkezlerinin toplumsal katkı misyonu kapsamında, sosyal ve beşeri bilimlerin fon sağlayan kurumlar nezdinde görünürlüğünün artması

IRL 4: SAHİPLENME

- Filizlenmeye Geçiş: Pilot çalışmaların ölçeklendirilmesi ve araştırmaya dayalı yeni "spin-off" (filiz) konu ve girişimlerin ortaya çıkması
- Temel Paydaş Rolü: Sosyal ve beşeri bilim araştırmacılarının, teknolojik yenilik süreçlerinde vazgeçilmez bir paydaş olarak tanınması
- Kültürel Dönüşüm: Toplumsal faydanın ölçülebilmesi ve Ar-Ge kültüründe sürdürülebilir, kalıcı bir değişim sağlanması

GÜNCEL İHTİYAÇLAR ve ETKİ ODAKLI BİLİM

BİLİM İÇİN
BİLİM

- Araştırmanın bilimsel niteliğini tanımlamak için kendi iç gerekliliklerini yerine getirmesi
- Geçmiş verilerin akademik amaçlı derlenmesi

ETKİ İÇİN
BİLİM

- Küresel zorlukların sosyo-ekonomik ve kültürel kökenlerini araştırarak çözmeyi hedefleyen, mevcut yapılara meydan okuyan ve dönüştürücü yöntemler

TÜBİTAK 3005 PROGRAMI NEYİ KAPSAR?

Toplumsal ve kamusal fayda sağlamak amacıyla

Yapılandırılmış

Amaçlara göre katılımcı kuruluş tiplerinin belirlenmiş olması

Çıktı Odaklı

Bilimsel bulguların sosyal, ekonomik ve politik etkiye dönüşmesi

Yenilikçi Katkı

Veri toplama ve analiz süreçlerinde yeni yaklaşımların desteklenmesi

YENİLİKÇİ ÇÖZÜMLER: TEMATİK DESTEK EKSENLERİ

BEŞERİ İLERLEME

- Arkeoloji, tarih ve sanat dallarında veri analizi yoluyla durum tespiti ve metodolojik yenilikler

Örnek: Science and Technology Studies

POLİTİKA TASARIMI

- Kamu politikalarının bilimsel verilere dayalı şekillenmesi için veriye dayalı strateji geliştirme

Örnek: MIT-Global Science and Policy

SOSYAL ETKİ ANALİZİ

- Yeni teknolojilerin birey, toplum ve etik üzerindeki çok boyutlu etkilerinin ölçülmesi

Örnek: JST-Science of STI Policy

ÇIKTI ODAKLI YAYILIM VE PAYDAŞ MATRİSİ

BEKLENEN STRATEJİK ORTAKLIKLAR

BİLİM İÇİN BİLİM

Akademik literatüre yeni teorik katkılar
Paydaş: Üniversiteler ve Enstitüler

TOPLUM İÇİN BİLİM

Sivil toplum ve yaşam kalitesi çözümleri
Paydaş: STKlar ve Genel Toplum

POLİTİKA İÇİN BİLİM

Kamu otoriteleri için destek sistemleri
Paydaş: Bakanlıklar ve Belediyeler

PIYASA İÇİN BİLİM

İş dünyası için yenilikçi modeller
Paydaş: Özel Sektör ve Firmalar

PROJE YAPISI VE TEKNİK BAŞVURU ŞARTLARI

KONSORSİYUM YAPISI

Farklı sektörlerin işbirliğiyle etkiyi artırma:

Beşeri Bilim: Araştırmacı, Müze/Arşiv Yöneticisi

Politika: Sosyal Bilimci, Kamu Kurumu Temsilcisi

Teknoloji: Sosyal Bilimci, Mühendis, Özel Sektör

Program Hakkında Temel Bilgiler

Proje Süresi	En Fazla 24 Ay
Bütçe Limiti	1.000.000 TL
Çağrı Tipi	Sürekli Açık Çağrı
Değerlendirme	Anında İnceleme

NOT: Bu programda “**Çıktı ve Etki Odaklılık**” temel önceliklidir.

Değerlendirme Kriterleri

Ulusal Kazanım

Amaç ve Hedefler

Yenilikçi Yön

Yöntem

Proje Yönetimi

Yaygın Etki

ARAŞTIRMA PROJELERİ DESTEK OFİSİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Soru ve destek talepleriniz için
pdo@ankara.edu.tr